

Số: /SYT-NVYD

Kon Tum, ngày tháng 7 năm 2021

V/v hướng dẫn vận chuyển trường
hợp bệnh nghi ngờ/trường hợp bệnh
xác định mắc COVID-19

Kính gửi:

- UBND các huyện, thành phố;
- Các cơ sở y tế trên địa bàn tỉnh;
- BQL Cửa khẩu quốc tế Bờ Y;
- BQL các khu cách ly tập trung trên địa bàn tỉnh.

Căn cứ Quyết định số 5188/QĐ-BYT ngày 14/12/2020 của Bộ trưởng Bộ Y tế về việc ban hành Hướng dẫn phòng và kiểm soát lây nhiễm SARS-CoV-2 trong cơ sở khám bệnh, chữa bệnh. Để hướng dẫn các đơn vị vận chuyển trường hợp bệnh nghi ngờ/trường hợp bệnh xác định mắc COVID-19 an toàn, giảm thiểu nguy cơ lây nhiễm cho nhân viên y tế và người tham gia vận chuyển, phòng ngừa lây nhiễm SARS-CoV-2, Sở Y tế hướng dẫn tạm thời vận chuyển trường hợp bệnh nghi ngờ/trường hợp bệnh xác định mắc COVID-19, cụ thể:

1. Nguyên tắc chung:

- Việc vận chuyển trường hợp bệnh nghi ngờ/trường hợp bệnh xác định mắc COVID-19 phải được kiểm soát chặt chẽ, trong đó quan trọng nhất là kiểm soát nguồn lây nhiễm. Để kiểm soát lây nhiễm qua đường hô hấp, bắt buộc trường hợp bệnh nghi ngờ/trường hợp bệnh xác định mắc COVID-19 phải đeo khẩu trang trong quá trình vận chuyển, nếu trường hợp bệnh nghi ngờ/trường hợp bệnh xác định mắc COVID-19 không tự thở hoặc thở không hiệu quả, cần bóp bóng trong quá trình vận chuyển, khớp bóp bóng nên trang bị màng lọc HEPA hoặc hộp chắn; tư thế người bóp bóng không đối mặt trực tiếp với ống thải khí từ bóng bóp.

- Việc vận chuyển nhiều đối tượng khác nhau (trường hợp bệnh nghi ngờ/trường hợp bệnh xác định mắc COVID-19) cần được phân nhóm, phân loại để giảm thiểu việc lây nhiễm SARS-CoV-2 giữa các nhóm.

- Trước khi vận chuyển trường hợp bệnh nghi ngờ/trường hợp bệnh xác định mắc COVID-19 cần xác định tuyến đường vận chuyển; tuyến đường vận chuyển giảm thiểu đi qua các khoa, phòng, nơi tập trung đông người để giảm thiểu khả năng tiếp xúc với nhiều người trong quá trình vận chuyển. Không để người không có liên quan tiếp xúc gần trong khoảng cách 2 mét với nhóm người vận chuyển; trường hợp vận chuyển trong thang máy không để người khác vào cùng.

- Cần liên hệ, báo cáo trước với đơn vị nhận trường hợp bệnh nghi ngờ/trường hợp bệnh xác định mắc COVID-19 để sẵn sàng tiếp nhận.

- Giảm thiểu số lượng người tham gia vận chuyển trường hợp bệnh nghi ngờ/trường hợp bệnh xác định mắc COVID-19, đối với nhân viên y tế tham gia vận chuyển thực hiện theo quy chế chuyên môn về vận chuyển người bệnh; trường hợp người vận chuyển hoặc người hỗ trợ vận chuyển cần cố gắng duy trì khoảng cách 2 mét, có đủ đồ phòng hộ theo quy định.

- Khi vận chuyển người bệnh nội viện, cần có người cảnh báo, khuyến cáo mọi người nhường đường, không để người khác tiếp cận trong vòng 2 mét và hỗ trợ trong quá trình vận chuyển như mở thang máy, tiến hành vệ sinh ngay sau khi người vận chuyển tiếp xúc với bề mặt; tiến hành khử khuẩn, vệ sinh ngay sau khi vận chuyển qua các khu vực trong bệnh viện/khu cách ly.

- Khi trường hợp bệnh nghi ngờ/trường hợp bệnh xác định mắc COVID-19 được vận chuyển ra khỏi phòng bệnh, tiến hành lau sạch băng ca, tay vịn giường, tay cầm ghế lăn, cọc truyền ... các bề mặt có tiếp xúc trong phòng bệnh; tiến hành thay thế toàn bộ đồ vải có trong phòng bệnh để mang đi vệ sinh theo quy định. Tiến hành phun hóa chất khử khuẩn tuyến đường vận chuyển nội viện ngay sau vận chuyển qua.

- Người tham gia vận chuyển cần được trang bị đầy đủ trang thiết bị phòng hộ cá nhân theo đúng quy định. Được tiêm phòng vắc xin COVID-19 đủ 2 mũi, được xét nghiệm sàng lọc SARS-CoV-2 theo quy định. Tuân thủ nguyên tắc tự theo dõi sức khỏe, tuân thủ nguyên tắc 5K và các quy định phòng, chống dịch sau khi thực hiện nhiệm vụ vận chuyển.

2. Phương tiện phòng hộ cá nhân:

a) Đối với nhân viên y tế:

- Đeo khẩu trang N95
- Mặt nạ hoặc kính bảo vệ mắt
- Mặc áo choàng
- Mang găng tay (loại găng phẫu thuật)

b) Đối với lái xe:

- Trong trường hợp sử dụng xe có 2 khoang phân biệt giữa lái xe và người bệnh: Sử dụng khẩu trang N95 và mặt nạ/kính phòng hộ.

- Trong trường hợp xe không chia 2 khoang phân biệt, lái xe sử dụng đồ phòng hộ như của nhân viên y tế.

c) Đối với người bệnh:

- Trường hợp người bệnh nhẹ, không khó thở sử dụng khẩu trang N95 và mặt nạ.

- Trường hợp người bệnh khó thở sử dụng khẩu trang y tế và mặt nạ.

- Trường hợp người bệnh khó thở, cần hỗ trợ của bóng bóp: Bóng bóp có sử dụng màng lọc HEPA hoặc hộp chắn để phòng ngừa. Khi sử dụng hộp chắn ngăn chặn, trải một tấm vải để che phần dưới phía trước của hộp, vẫn đảm bảo cho phép quan sát toàn bộ bệnh nhân.

- Không sử dụng áo choàng phòng hộ cá nhân mặc cho người bệnh khi vận chuyển.

- Trường hợp vận chuyển người nghi ngờ/trường hợp bệnh xác định mắc COVID-19 là trẻ em cần có người thân đi theo chăm sóc, người thân được trang bị phương tiện phòng hộ cá nhân như của nhân viên y tế.

- Trường hợp vận chuyển nội viện, có thể sử dụng giường bệnh có bánh xe (người bệnh đang sử dụng) để vận chuyển thay cho cáng.

Quy trình mang phương tiện phòng hộ cá nhân thực hiện theo đúng hướng dẫn của Bộ Y tế.

Kết thúc quá trình vận chuyển, tuân thủ quy trình tháo phương tiện phòng hộ cá nhân theo đúng quy định của Bộ Y tế.

3. Xe vận chuyển trường hợp bệnh nghi ngờ/trường hợp bệnh xác định mắc COVID-19:

- Xe vận chuyển trường hợp bệnh nghi ngờ/trường hợp bệnh xác định mắc COVID-19 nên là loại xe đặc chủng, với thiết kế 2 khoang phân biệt giữa khoang lái và khoang người bệnh. Trong quá trình vận chuyển người bệnh, người tham gia vận chuyển mang đồ phòng hộ cá nhân theo hướng dẫn. Khi vận chuyển, khuyến cáo không dừng, đỗ ở bất kỳ địa điểm nào trên đường đi.

- Trường hợp xe không chia khoang, cố gắng duy trì khoảng cách xa nhất có thể (tốt nhất trên 2 mét) trên xe giữa người vận chuyển (nhân viên y tế, lái xe) với trường hợp bệnh nghi ngờ/trường hợp bệnh xác định mắc COVID-19. Để kính xe phía trước (vị trí lái xe, phụ lái) hạ một nửa kính; kính phía sau cùng của xe để mở hoàn toàn, hết cỡ có thể. Bật chế độ quạt/thổi gió mức mạnh nhất trên suốt quãng đường để tăng thông khí. Không bật chế độ lưu thông khí tuần hoàn của xe trong quá trình vận chuyển.

- Khuyến khích các đơn vị thiết kế tấm ngăn plastic để phân chia xe vận chuyển người bệnh thành 2 khoang phân biệt.

- Các phương tiện, thiết bị, thuốc trên xe vận chuyển: Tuân thủ theo Quyết định số 3385/QĐ-BYT ngày 18/09/2012 của Bộ trưởng Bộ Y tế về ban hành Danh mục Vali thuốc cấp cứu, dụng cụ cấp cứu, thuốc thiết yếu và trang thiết bị thiết yếu trang bị cho một kíp cấp cứu ngoại viện trên xe ô tô cứu thương. Ngoài ra có cơ sở phương tiện phòng hộ cá nhân, thùng kín chứa chất thải; túi đựng chất thải, dung dịch sát khuẩn tay nhanh.

- Sau khi hoàn thành quá trình vận chuyển, xe vận chuyển trường hợp bệnh nghi ngờ/trường hợp bệnh xác định mắc COVID-19 được làm sạch, khử khuẩn theo đúng quy trình quy định tại Quyết định số 5188/QĐ-BYT ngày 14/12/2020 của Bộ trưởng Bộ Y tế.

- Trường hợp vận chuyển trường hợp bệnh nghi ngờ/trường hợp bệnh xác định mắc COVID-19 không triệu chứng hoặc tình trạng nhẹ mà không bố trí được xe chuyên dụng vận chuyển người bệnh, có thể bố trí xe ô tô thùng để vận chuyển trường hợp bệnh nghi ngờ/trường hợp bệnh xác định mắc COVID-19, tuân thủ các quy định về phòng, chống dịch trong quá trình vận chuyển.

- Trước khi vận chuyển, lái xe có trách nhiệm kiểm tra, đảm bảo nguyên liệu đầy đủ cho đi và về, hạn chế việc đổ nhiên liệu trong quá trình vận chuyển.

4. Chăm sóc, hỗ trợ trường hợp bệnh nghi ngờ/trường hợp bệnh xác định mắc COVID-19 trong quá trình vận chuyển:

- Trường hợp người bệnh tỉnh táo, tự chăm sóc được: Hướng dẫn người bệnh các biện pháp tự theo dõi sức khỏe, mang khẩu trang, cố gắng giữ khoảng cách xa tối đa trên xe với người khác trong suốt hành trình di chuyển. Chuẩn bị sẵn sàng thùng/túi chứa chất nôn nếu người bệnh say xe, nôn trong quá trình di chuyển; hướng dẫn người bệnh bỏ chất nôn đúng cách trong túi chứa (2 lớp túi kín) và bỏ ngay vào thùng chứa chất thải kín, có nắp sau khi nôn xong.

- Trường hợp người bệnh hôn mê: Cố gắng đặt nội khí quản trước khi vận chuyển để bóp bóng, cung cấp ôxy trong quá trình vận chuyển. Bóp bóng cho người bệnh nên tích hợp màng lọc HEPA hoặc hộp chắn để giảm thiểu nguy cơ cho người bóp bóng.

- Toàn bộ phương tiện, trang thiết bị, dụng cụ, vật tư y tế... trên xe vận chuyển cần được làm sạch, khử khuẩn ngay sau khi vận chuyển trường hợp bệnh nghi ngờ/trường hợp bệnh xác định mắc COVID-19 (kể cả cánh, bóng bóp, ống nghe, huyết áp... không sử dụng mà không bỏ trong bì nylon hàn kín); khuyến cáo các trang thiết bị được đóng gói, hàn kín để đảm bảo vệ sinh trên xe vận chuyển.

5. Quản lý hồ sơ bệnh án, giấy tờ liên quan trong vận chuyển trường hợp bệnh nghi ngờ/trường hợp bệnh xác định mắc COVID-19

- Các đơn vị vận chuyển cố gắng phân định khu vực hành chính đối với các loại giấy tờ, hồ sơ bệnh án liên quan đến trường hợp bệnh nghi ngờ/trường hợp bệnh xác định mắc COVID-19 không để nguồn lây nhiễm tiếp xúc với hồ sơ bệnh án.

- Hồ sơ bệnh án và các giấy tờ có liên quan sau khi lập được đóng trong bì nylon kín để dễ khử khuẩn khi bàn giao cho đơn vị tiếp nhận.

- Trường hợp vận chuyển nội viện, có thêm nhân viên hỗ trợ vận chuyển, mang hồ sơ bệnh án và duy trì khoảng cách với nhóm vận chuyển trên 2 mét.

- Nhân viên khi tiếp xúc với hồ sơ bệnh án của trường hợp bệnh nghi ngờ/trường hợp bệnh xác định mắc COVID-19 không đưa tay lên mắt, mũi miệng hoặc chạm vào các bề mặt khác; sát khuẩn tay nhanh ngay sau khi tiếp xúc với hồ sơ bệnh án.

- Khuyến khích sử dụng các loại giấy tờ, hồ sơ điện tử thay thế cho hồ sơ giấy.

6. Đối với đơn vị tiếp nhận:

- Đơn vị tiếp nhận người bệnh phải biết cụ thể về tình trạng người bệnh được vận chuyển đến để sẵn sàng xử trí, thời gian dự kiến tiếp nhận người bệnh. Bố trí khu vực tiếp nhận người bệnh, hướng dẫn tuyến đường di chuyển cho xe vận chuyển trong bệnh viện khi đến và có biện pháp cảnh giới không để người không liên quan tiếp cận khu vực tiếp nhận người bệnh.

- Bố trí nhân lực y tế, phương tiện, thiết bị cấp cứu để tham gia xử lý trong tình huống cấp cứu người bệnh; trang bị đầy đủ phương tiện phòng hộ cá nhân theo quy định; vận chuyển người bệnh từ xe đến khu vực theo dõi, điều trị, chăm sóc người bệnh theo quãng đường xác định (có gắng bố trí quãng đường ngắn nhất, giảm thiểu đi qua các khoa, phòng, khu vực làm việc trong bệnh viện).

- Bố trí khu vực vệ sinh khử khuẩn xe và phương tiện vận chuyển; bố trí nhân lực được đào tạo, huấn luyện về vệ sinh phương tiện vận chuyển theo quy định của Bộ Y tế để vệ sinh xe theo đúng quy định ngay sau khi tiếp nhận người bệnh. Bố trí khu vực thay đồ phòng hộ cá nhân, vệ sinh cho người vận chuyển. Thu gom toàn bộ rác thải trên xe vận chuyển, phương tiện phòng hộ cá nhân để xử lý đúng quy định đối với rác thải nguy hại lây nhiễm. Không để xe vận chuyển trường hợp bệnh nghi ngờ/trường hợp bệnh xác định mắc COVID-19 rời đơn vị tiếp nhận khi chưa được xử lý đúng quy định.

7. Đối với các Trạm Y tế, phòng khám đa khoa khu vực, phòng khám tư nhân trên địa bàn tỉnh khi phát hiện người nghi ngờ mắc COVID-19:

- Không tự ý vận chuyển người nghi ngờ mắc COVID-19 đến cơ sở y tế, liên hệ ngay với cơ quan y tế gần nhất, Trung tâm Kiểm soát bệnh tật, Trung tâm Y tế các huyện, thành phố để xử trí. Trong thời gian chờ các đơn vị đến xử lý, sắp xếp người nghi ngờ mắc COVID-19 ở phòng riêng giữ khoảng cách tối thiểu 2m với người xung quanh.

- Rà soát, thực hiện nghiêm túc Bộ tiêu chí phòng khám an toàn phòng, chống COVID-19. Khi phát hiện trường hợp nghi nhiễm cố gắng giữ nguyên hiện trường, đảm bảo tất cả mọi người đều đeo khẩu trang; không để thêm người tiếp xúc gần với những người tại hiện trường.

Trên đây là hướng dẫn tạm thời vận chuyển người nghi nhiễm/nhiễm COVID-19 trên địa bàn tỉnh Sở Y tế gửi đến các đơn vị để nghiên cứu, thực hiện. Trong quá trình thực hiện nếu có nội dung không phù hợp, các đơn vị kiến nghị Sở Y tế để chỉnh sửa, bổ sung; khi có hướng dẫn cụ thể từ Bộ Y tế sẽ áp dụng hướng dẫn của Bộ Y tế thay cho Hướng dẫn này./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- BCD phòng chống dịch COVID-19 tỉnh;
- Lãnh đạo Sở Y tế;
- Các phòng thuộc Sở Y tế;
- Lưu: VT, NVYD.

GIÁM ĐỐC

Võ Văn Thanh